

«Οι πολυεπίπεδες ψυχοκοινωνικές προκλήσεις του Σακχαρώδη Διαβήτη τύπου 1 στα παιδιά και τους εφήβους»

Ευγενία Βλάχου

Καθηγήτρια Νοσηλευτικής

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Μέλος ΔΣ του Foundation of European Nurses in Diabetes (FEND)

Περίληψη

Ο Σακχαρώδης Διαβήτης τύπου 1 (ΣΔ1) αποτελεί μία χρόνια αυτοάνοση νόσο που εμφανίζεται κυρίως κατά την παιδική και εφηβική ηλικία, επηρεάζοντας όχι μόνο τη σωματική υγεία αλλά και την ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των νέων ατόμων. Η καθημερινή διαχείριση της νόσου απαιτεί συνεχή παρακολούθηση των επιπέδων γλυκόζης, χορήγηση ινσουλίνης, προσαρμογή της διατροφής και λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν άμεσα την καθημερινότητα του παιδιού ή και του εφήβου, δημιουργώντας σημαντικό ψυχολογικό φορτίο.

Τα παιδιά και οι έφηβοι με ΣΔ1 συχνά βιώνουν άγχος, φόβο υπογλυκαιμίας, συναισθήματα διαφορετικότητας και μειωμένη αυτοεκτίμηση, ενώ δεν είναι σπάνια η εμφάνιση συμπτωμάτων κατάθλιψης ή διαβητικής εξουθένωσης (diabetes burnout). Παράλληλα, οι κοινωνικές σχέσεις, η σχολική ζωή και η συμμετοχή σε δραστηριότητες μπορεί να επηρεαστούν από την ανάγκη συνεχούς αυτοδιαχείρισης της νόσου και από πιθανές προκαταλήψεις ή ελλιπή ενημέρωση του περιβάλλοντος.

Η εφηβεία αποτελεί μια ιδιαίτερα απαιτητική περίοδο, καθώς η επιθυμία για αυτονομία, η διαμόρφωση της ταυτότητας και η ανάγκη κοινωνικής αποδοχής συχνά συγκρούονται με τις απαιτήσεις της θεραπευτικής συμμόρφωσης. Επιπλέον, η οικογένεια καλείται να διαχειριστεί αυξημένο άγχος, φόβους για επιπλοκές και συχνές συγκρούσεις σχετικά με την τήρηση του θεραπευτικού σχήματος.

Η αντιμετώπιση των ψυχοκοινωνικών προκλήσεων του ΣΔ1 απαιτεί μια ολιστική και διεπιστημονική προσέγγιση, με τη συνεργασία επαγγελματιών υγείας, ψυχολόγων, εκπαιδευτικών και οικογένειας. Η ψυχολογική υποστήριξη, η εκπαίδευση, η ενδυνάμωση της αυτοδιαχείρισης και η δημιουργία υποστηρικτικών κοινωνικών δικτύων συμβάλλουν ουσιαστικά στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της συνολικής υγείας των παιδιών και των εφήβων με ΣΔ1.

Λέξεις-κλειδιά: Σακχαρώδης Διαβήτης τύπου 1, παιδιά, έφηβοι, ψυχοκοινωνικές προκλήσεις, ψυχική υγεία, αυτοδιαχείριση, οικογένεια, ποιότητα ζωής